UUTISET

Kroatialaisyhtiö pelasti Fennovoiman hakemuksen

Pyhäjoen ydinvoimalahanke saavutti tarvitun kotimaisen omistuspohjan. Kroatialainen energiayhtiö liittyi hankkeeseen yhdeksän prosentin osuudella.

Fennovoima on ilmoittanut saavuttaneensa siltä vaaditun yli 60 prosentin kotimaisuusasteen, kertoo elinkeinoministeri **Olli Rehn** (kesk.).

Hanhikivi 1 -voimalahankkeeseen hyppäsi kroatialainen Migrit Solarna Energija yhdeksän prosentin osuudella. Edellisen hallituksen päätöksen mukaisesti Euroopan talousalueella asuvat omistajat tulkitaan kotimaisiksi.

Hankkeen kotimainen rahoituspohja rapisi viime vuosina. Esimerkiksi S-ryhmä, Talvivaara sekä lukuisat paikalliset energia-alan yritykset jättivät Fennovoiman.

Fennovoima-osakeyhtiön omistaa 66-prosenttisesti kotimainen Voimaosakeyhtiö SF ja 34-prosenttisesti Venäjän valtionyhtiö Rosatomin tytäryhtiö RAOS Voima Oy. Uuden omistajan myötä hankkeen laskennallinen kotimaisuusaste nousee 62–63 prosenttiin.

Fennovoima jätti tiistaina määräaikaan mennessä työ- ja elinkeinoministeriöön hankkeen rakentamislupahakemuksen sekä omistajuusselvityksen.

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävänä on arvioida, ajaako hanke yhteiskunnan kokonaisetua. Fennovoiman tulee myös vakuuttaa Säteilyturvakeskus STUK ydinvoimalan turvallisuudesta.

Tiukka syyni edessä

250-kiloista mammuttihakemusta ei kuitenkaan hyväksytä ilman pitkää ja kriittistä tarkastelua. Ensimmäisenä edessä on omistajapohjan varmistaminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö tarvitsee aikaa kroatialaisyhtiön taustojen tutkimiseen. Mikäli omistajuusehto ei täyty, ministeriö esittää valtioneuvostolle hankkeen hylkäämistä.

”Se vie päivistä viikkoihin. Teemme töitä sellaisessa aikataulussa, joka mahdollistaa riittävän tarkan selvityksen”, toteaa Rehn, joka kuuli uusiutuviin energiamuotoihin erikoistuvasta yhtiöstä ensimmäisen kerran maanantaina.

Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) väläytti MTV:n Huomenta Suomen haastattelussa tiistaina uusiutuvaa energiaa vaihtoehtona Fennovoimalle. Keskusta on nostanut biotalouden kehittämisen yhdeksi hallituskautensa kärkihankkeista.

Vaihtoehtona on myös tuontisähkön lisääminen. Yhtenä Fennovoima-hankkeen tarkoituksena on kuitenkin parantaa edelleen Suomen energiaomavaraisuutta.

Fortum jäi rannalle

Energiayhtiö Fortum ilmoitti aiemmin osallistuvansa Fennovoima-hankkeeseen 15 prosentin osuudella, mikäli se onnistuisi vesivoimakaupoissa Luoteis-Venäjällä.

TGC-1-yhtiön vesivoimatuotantoa koskevat neuvottelut kuitenkin venyivät, ja yhtiö sai mustan pekan käteensä poliittisessa pelissä, jossa ulkomaalaisomistuksen vaaroja pohdittiin sekä Suomessa että Venäjällä.

Helsingin yliopiston Venäjän energiapolitiikan professorin **Veli-Pekka Tynkkysen** mielestä Fortum haki ydin- ja vesivoiman kytkykaupoissa kolmoisvoittoa.

”Fortumin näkökulmasta tämä on win-win-win tilanne. Tällainen kädenojennus Fortumin taholta katsotaan positiivisessa valossa Venäjällä. Se on tietynlainen poliittinen henkivakuutus Fortumin aiemmille investoinneille.”

Nähtäväksi jää, miten Fortumille käy Venäjällä nyt, kun henkivakuutus jäi hankkimatta.

OLLI TOIVANEN

Hanhikivi 1 -voimalahanke etenee.

Maastokartoittajat eivät pidä kirjaa omistajista

Eri puolilla Suomea liikkuvia maastokartoittajia on ohjeistettu olemaan aiheuttamatta häiriötä, eivätkä he kerää tietoja maanomistajista.

Euroopan komission tilastotoimisto Eurostat kartoittaa parhaillaan maankäytön tilannetta koko EU:n alueella. Suomessa tiedonkeruusta vastaa saksalainen yritys Eftas, jonka työntekijät liikkuvat maastossa kesä–syyskuussa. Eftasin suomalaisia työntekijöitä koordinoiva **Jani Majava** kertoo, että kartoittajia on opastettu mahdollisia kiistatilanteita varten.

”Työntekijät liikkuvat jokamiehenoikeudella, mutta kunnioittavat sen yli maanomistajan tahtoa, mikäli omistaja tahtoo heidän poistuvan”, Majava sanoo.

Eivät tarkasta tukia

Turun Sanomat kertoi tiistaina, että suomalaiset maanomistajat ovat suhtautuneet epäluuloisesti kartoittajiin. Maanomistajat ovat luulleet kartoittajien tarkastavan maataloustukien ehtoja.

Lehden haastattelema kartoittaja **Javier Muro** kertoo, että häntä on jopa yritetty kuristaa.

”Vahdolla eräs humalainen mies yritti viedä kamerani. Hän kaatoi minut maahan ja kuristi kameran hihnalla. Mies seisoi minun ja autoni välissä ja sanoi, etten saa lähteä kameran kanssa”, Muro kertoo lehdelle.

Jani Majavan mukaan kyseessä on ainoa kerta, kun kartoittajan kimppuun on käyty. Muutamassa muussa tapauksessa maanomistaja on esittänyt suullisia uhkauksia.

”Pieni osa omistajista suhtautuu kartoitukseen epäluuloisesti, mutta miltei kaikki ymmärtävät tilanteen, kun he saavat tutkimuksesta tietoa.”

Majava painottaa, että tutkimuksessa ei käsitellä tietoa siitä, kuka maan omistaa. Kartoituspisteissä otetuista valokuvista pyyhitään ihmisten kasvot ja autojen rekisterikilvet.

EU-laajuinen tutkimus

Lucas-tutkimuksessa työskentelevien kartoittajien tehtävänä on vierailla 13 407 maastopisteellä Suomessa. Koko EU:ssa mukana on 273 400 satunnaisesti valittua maastopistettä.

Maastotyöntekijät eivät ota etukäteen yhteyttä maanomistajiin, koska heillä ei ole tiedossa maastopisteiden omistajien tietoja.

Tutkimuksen avulla kootaan tietoa esimerkiksi ympäristön ja maatalouden tilan seurantaa varten.

Maastotyötekijöiden tehtävänä on kartoittaa ja valokuvata maastopiste ja sen ympäristö mahdollisimman vähän häiriötä aiheuttaen ja vahingoittamatta maaperää ja kasvillisuutta.

Maastokartoittajien toiminnasta kerrottiin Maaseudun Tulevaisuudessa 5. kesäkuuta.

MATTI RIITAKORPI

Hanhikivenniemellä aktivistit ja urakoitsijat vauhdissa

PYHÄJOKI (MT)

Hanhikivenniemellä tunnelma on ristiriitainen.

Maastopukuihin ja kommandopipoihin pukeutuneet aktivistit veisaavat halleluujaa ja kantavat käsissään kukkia.

”Rakkauden hengessä kävellään, kun Fennovoiman hanke on niin rakkaudeton”, oululainen Maan ystävien aktiivi **Tiina Prittinen** kertoo. Hän on yksi harvoista, joka esiintyy omalla nimellään ja ilman naamiota.

”Eniten mättää se, että yhteiskunnan rahoja haaskataan epäeettiseen toimintaan. Uraani on haitallista terveydelle ja reaktorimalli on tuntematon”, hän sanoo.

Osa aktivisteista on viipynyt ydinvoimaa vastustavassa Hyökyaalto-leirissä huhtikuusta asti. Aktivisteja on tullut muun muassa Kokkolasta, Helsingistä, Turusta ja Tampereelta sekä lahden toiselta puolen Ruotsista.

Vartijat kutsuvat poliisia paikalle, jotta työmaan urakoitsijat saisivat tehdä töitä rauhassa.

Tie ja aita rakenteilla

Fennovoiman urakoitsijat rakentavat neljän kilometrin pituista yhdystietä valtatie kahdeksalta suunnitellun voimalan alueelle. Samalla rakennetaan alueelle muuta kunnallistekniikkaa.

Tekeillä on myös turva-aita, jotta luvattomat vieraat pysyisivät työmaa-alueelta poissa.

”Toivomme, että aktivistit poistuisivat, jotta voidaan turvata sekä urakoitsijoiden että aktivistien turvallisuus”, Fennovoiman Pyhäjoella työskentelevä alueviestintäpäällikkö **Heli Haikola** toteaa.

Hän toivoo, että ydinvoimalan vastustajat tulisivat mieluummin Pyhäjoen toimistolle keskustelemaan sen sijaan, että häiritsevät urakoitsijoita.

Mökki pakkomyyntiin

Hanhikivenniemelle työmaan läpi ajavat autolla pyhäjokiset **Leena** ja **Toivo Kylmälä**. He joutuivat myymään Fennovoimalle mökkinsä.

”Kohtuuhinta saatiin, mutta olisimme halunneet pitää mökkimme. Se oli itse tehty, eikä parempaa paikkaa löydy”, Toivo Kylmälä harmittelee.

Raahen puolella aivan Hanhikivenniemen kupeessa asuva **Seppo Tamminen** on tullut seuraamaan aktivistien ja urakoitsijoiden kohtaamista silkasta uteliaisuudesta. Hän ei vastusta ydinvoimalan rakentamista ja myi oman maa-alueensa pois heti.

”Käytön aikana voimala on hiljainen. Rakennusaikana toki on melua”, hän tuumii.

Fennovoiman Haikola arvioi, että ydinvoimalan rakentamislupahakemuksen käsittely vie kahdesta kolmeen vuotta.

Sen jälkeen joka rakennukselle tarvitaan vielä rakennusluvat ja maisemaluvat. Myös jo rakenteilla olevan tien rakentamiseen ja puiden kaatoon on haettu ja saatu luvat.

SUVI NIEMI

PEKKA FALI

Laulu raikasi, kun ydinvoimaa vastustavat aktivistit kävelivät tiistaina Hanhikivenniemellä ”rakkauden hengessä”. Osa aktivisteista on majaillut leirissä monta kuukautta.

Leena ja Toivo Kylmälä ovat murheissaan, koska joutuivat myymään mökkinsä Fennovoimalle.

Seppo Tammisen mielestä ydinvoimala saa tulla Pyhäjoelle. Myös hän myi maitaan Fennovoimalle.

Hallitus haluaa rahapelit yhteen

Hallitus haluaa valtion rahapeliyhtiöt eli Veikkauksen, RAY:n ja Fintoton yhden yhtiön alle. Yhdistymistä valmistelee väliaikainen integrointiyhtiö, jonka hallitukseen kuuluu eri yhtiöiden edustajien lisäksi kolme valtion edustajaa.

Veikkaus, RAY ja hevosala eivät ole vielä päättäneet, lähtevätkö ne hankkeeseen mukaan. Fintoton omistavan Suomen Hippoksen päätöksen ratkaisee elokuussa valmisteltava yhteisymmärryspöytäkirja, jossa päätetään yhdistymisen periaatteista.

”Meidän kannaltamme tärkeintä on, että pöytäkirjaan kirjataan meille tärkeät asiat ja kipukohdat”, kommentoi Hippoksen puheenjohtaja **Mika Lintilä**.

Lintilän mukaan on tärkeää, että uudessa yhtiössäkin säilyisi kytkös raviurheilutapahtuman ja pelin välillä. Hän myös toivoo, että uusi yhtiö auttaisi turvaamaan ravialan tulevaisuuden ja mahdollistaisi lajin kehittämisen.

”Tällä hetkellä taloudellinen tilanne on erittäin vaikea, ja se heijastuu lajiin.”

Fintotolla on nyt vajaa 1 000 pelipistettä ympäri maata. Yhdistymisen jälkeen käyttöön tulisivat myös Veikkauksen yli 3 000 pistettä. Lisäksi palkintoihin käytettävää rahaa tulisi joitakin miljoonia enemmän.

Rahapelijärjestelmää pohtinut työryhmä esitti yhdistämistä viime hallituskaudella. Tavoitteena on, että hallitus antaisi esityksensä eduskunnalle vuoden 2017 kevääseen mennessä.

Hallituksen tavoitteena on säilyttää valtion rahapelimonopoli. Uuden yhtiön tuotonjaosta säädettäisiin uudella lailla.

KATJA SAHLSTEDT

LIISA YLI-KETOLA

Kristiina Kariniemi kehrää Pioni- ja Tess-alpakoiden touhutessa omiaan ja Hanna Hartikaisen jutellessa vieressä.

Alpakoista on moneksi

LIPERI (MT)

Alpakat eivät poista kipua, mutta ne tekevät kitumisesta miellyttävää, sanoo sairauseläkkeellä oleva **Kristiina Kariniemi.**

Tällä viikolla hän kehrää malliksi pehmeätä alpakan lankaa Farmari-näyttelyssä.

Alpakat tempaavat koko sydämen, kun niiden kanssa pääsee tekemisiin.

Näin vakuuttavat yli kymmenen vuotta alpakoita Suomessa kasvattaneet liperiläinen **Hanna Hartikainen** ja Eurassa asuva Kristiina Kariniemi.

”Alpakoista on moneksi”, vakuuttaa Kariniemi.

Maatalousnäyttelyssä naiset monen muun alpakkayrittäjän kanssa tekevät lajia tunnetuksi Suomessa.

”Haluamme lisätä tietoisuutta eläimestä. Olen kuullut monta kertaa kysymykset, syödäänkö näitä ja eiväthän nämä sylje kuten laamaserkkunsa. Haluamme jälleen kerran olla vastaamassa ihmisten ihmettelyihin”, Hartikainen kertoo.

Villa on pehmeätä

Yhdestä eläimestä ei keritsemisissä kerry kuin kahdesta neljään kiloa villaa vuodessa. Mutta siitäkin syntyy melkoisesti lankaa modernilla matkarukilla, Kariniemi tietää.

Hollantilaisen matkarukin hän osti Suomesta Laurilan tilan kautta, joka tuo niitä maahan. Farmaria varten villaa saatiin kehräämöstä.

Villa tuntuu käteen paljon lampaanvillaa pehmeämmältä. Se soveltuu langan lisäksi myös huovutettavaksi, vaikkei siinä ole samalla tavoin rasvaa kuin lampaanvillassa.

”Alpakoita on 20 eri väriä, eikä ikinä voi tietää minkä värisen vasan saa”, Hartikainen kertoo.

LIISA YLI-KETOLA

MTK:n Natura-mallivastauksista mediakohu

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton sisäiseen tiedotukseen tarkoittamat mallivastaukset lintu- ja luontodirektiivien julkiseen kuulemiseen ovat levinneet mediassa.

Puheenjohtaja **Juha Marttila** pitää levittämisen seurauksia positiivisina: ”Hyvähän se olisi jos päätyisi kaikille. Asiantuntemusta pitää levittää.”

”Mallivastauksiin päädyttiin, koska lomake on pitkä ja se voidaan kokea vaikeaksi. MTK:ssa on näistä asioista vuosikausien kokemus.”

Maatalous ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikaisen** kantaa mallivastauksiin kysyttiin tiistaina Ylen aamu-tv:ssä. Hänen mielestään jokaisella järjestöllä on oikeus tiedottaa jäsenistölleen vapaasti.

”Luonto- ja lintudirektiivit ovat tärkeitä siltä osin, että niillä pyritään luonnon monimuotoisuutta varjelemaan.”

”Sitten taas on tietenkin aina tarpeen ja ajankohtaista katsoa, ovatko ne direktiivien lajilistat kohdallaan. Luonto muuttuu koko ajan ja voi olla, että näitä lajilistoja täytyy sitten päivittää”, Tiilikainen jatkoi.

Marttilan mukaan hallitusohjelmaan kirjattu luonnonsuojelulinja vastaa MTK:n linjaa. Molemmissa pyritään vähentämään ja parantamaan säätelyä.

Nykyajan traktorimarssi

Marttila korostaa, että jokaisen maanomistajan tulisi ottaa kyselyyn kantaa. ”Jos jotkut MTK:n mallivastauksista ovat mielestäsi vääriä, oma mielipide pitää tuoda esiin kyselyssä.”

”Internetin avulla pääsee vaikuttamaan omasta kodista; se on tulevaisuuden traktorimarssi.”

Suomessa on Marttilan mukaan noin 400 000 maanomistajaa, joten täältä pitäisi saada asiaan myös 400 000 kannanottoa. ”Asiasta on käyty vakavaa keskustelua eurooppalaisten metsänomistajaorganisaatioiden kanssa.”

”Ruotsalaisten kanssa kannanottoon on tullut maaotteluhenkeä, kummasta maasta saadaan enemmän maanomistajia liikkeelle?”

MTK:n ympäristöasiantuntijan **Markus Nissisen** mukaan on tärkeää, että jokainen täyttää kyselyn itse. Mallivastuksista voi hakea tähän tukea.

”Meidän kantamme direktiiviin on suhteellisen kriittinen. Jokainen kuitenkin päättää itse.”

TERHI PAPE-MUSTONEN